

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Spionajul rusesc.

Sibiu, 3 Martie n.

Ne este încă în vie memorie tuturora criminala faptuire a colonelului Redl din armata comună austro-ungară, care ca șef al statului major din Praga s'a pus în serviciile Rusiei, pentru bani mulți, vânzându-i acesteia planuri strategice și făcându-i însemnate comunicări, menite să-i deie prețioase orientări cu privire la organizarea noastră militară și la căile pe cari aveam de gând se apucăm în cazul unui conflict cu Rusia. Colonelul Redl s'a sinucis în momentul în care s'a văzut demascat, ca trădător de patrie și trădător al intereselor supremului său stăpân, al monarhului nostru, iar Rusia nu va fi putut scoate mare folos din datele cari i-au fost vândute pe bani grei.

Colonelul Redl a făcut deci la noi servicii de spionaj Rusiei, servicii bine plătite. Și colonelul Redl n'a fost la noi singurul spion rusesc; au mai fost și alții, civili și militari. Multe procese de această natură au fost pertractate în anii trecuți pe la diferitele judecătorii, civile și militare, din monarhie, și cei dovediți de vinovați au fost aruncați în temniță pe mulți ani, fără cruțare și fără considerare la poziția lor socială. Și a fost bine așa. Tradarea intereselor statului este crima cea mai mare, care oricât de aspru să fie pedepsită, nu e pedepsită din destul.

Se vorbește, că Rusia are trece în budgetul său în fiecare an treisprezece milioane de ruble numai pentru remunerarea acelor slabi de înger din alte state, cari îi fac servicii de spionaj. Iar datorința ambasadurilor rusești de pe la diferitele curți e în prima linie aceea, de a vâna după astfel de suflete slabe și perdute, cari pe bani vind interesele patriei lor proprii. Căutând se stabilești acum responsabilitățile, nu ști asupra cui se pui vina, nu ști care e criminalul cel mai mare, cel ce-și vinde sufletul, ori cel ce-l seduce ca să și-l vindă și în scopul acesta îl plătește bine?..

Remâne însă bine stabilit, că Rusia a avut și are, și poate va avea și în viitor, un serviciu de spionaj bine organizat, în toate țările cu cari avea și are temere, că poate se ajungă în curând în conflict, astfel în prima linie în monarhia noastră austro-ungară. Vedem însă, că același serviciu de spionaj bine organizat îl are Rusia și în România, unde poate sufletele sunt și mai ușor de cumpărat (și poate și mai ieftin) decât la noi, în Austro-Ungaria. Cetim adecă într'un număr mai vechiu al ziarului «Țara» din București, primit din întâmplare numai acuma la redacție, următoarele informațiuni interesante din cale afară, date la loc de frunte:

«Se știe, că de curând a sosit în țară domnul locotenent-colonel Mircescu, venind din Germania, unde fu-

sese trimis se studieze mersul războiului chiar pe câmpurile de luptă. Raportând ministerului de războiu asupra misiunii sale, distinsul ofițer a arătat lămurit și documentat, că armata germană este imbatabilă. Extraordinara pregătire de războiu a acestui stat, a acestei formidabile armate, care de șase luni duce cu succes războiul în afară de granițele imperiului, va oferi încă foarte mari surprinderi în ofensivele riguroase pe cari le proiectează. Infrângerile grozave suferite de Ruși sunt dovada cea mai bună, că despre victorii rusești nu mai poate fi vorba de azi înainte.

Un exemplu luminos l'au oferit luptele din regiunea lacurilor mazuariene și cele dela Lodz. În aceasta din urmă regiune situația strategică a Germanilor era tot așa de desperată, ca și situația Rușilor în mlaștinile, unde au pierdut o armată întreagă. Totuși, în loc de înfrângere, Germanii au înregistrat un succes formidabil, căci au spart centrul frontului rusesc și au prefăcut retragerea Rușilor într'un adevărat desastru.

Așa dară, în raportul seu, domnul locotenent-colonel Mircescu nu face decât se confirme ca specialist aceea ce știa întreaga lume din telegramele zilnice ale ziarelor. Domnia sa se află astăzi în cazul atașatului militar francez dela 1870, care întorcându-se din Germania spusese hotărât: «Nu provocați războiul, căci vom fi zdrobiți. Germanii au o pregătire mult superioară nouă». Precizarea aceasta s'a împlinit întocmai. Și dacă, pentru a face pe placul partizanilor războiului cu orice preț, atașatul francez ar fi afirmat contrariul, el n'ar fi putut rămâne în Franța după înfrângere.

Ei bine, care credeți că a fost primul efect al raportului domnului locotenent-colonel Mircescu? Acela, că plenipotențiarul Rusiei la București, informat imediat de concluziunile acestui raport, s'a prezentat la domnul Ionel Brătianu, pentru a-i cere pedepsirea domnului Mircescu, deoarece «a ponegrit armata rusă!» Este interesantă reperițiunea cu care domnul Pocielievski (ambasadorul Rusiei la București) află ce se petrece la ministerul nostru de războiu și îndrazneala dsale de a cere pedepsirea unui ofițer. Ceea ce trebuie însă cu deosebire să ne edifice asupra intențiilor dragostei muscălești, astăzi, când în consiliul imperial din Petrograd se cer gurile Dunării și Constantinopolul, cu asentimentul aliaților, (Franța și Anglia) este înverșunata persistență a spionajului rusesc în armata noastră. După cazul spionului căpitan Troischi (care a pus la cale atentatul dela Dobrișin prin Cătarău) și după cazul Goliescu (care a vândut planuri strategice Rusiei, dar din întâmplare, planuri vechi, abandonate,) iată-ne în fața unei întregi și misterioase organizațiuni de spionaj, căreia nu-i scapă nici cele mai secrete documente ale ministerului nostru de războiu!...

Așa comunică cazul, cetitorilor sei, ziarul «Țara» din București. Și cazul e foarte caracteristic. El ne arată, cum Rusia oficioasă nu se sfieste a intra cu organizația ei de spionaj și în locurile cele mai înalte, în ministerii, unde tot ce se întâmplă are să rămână ascuns în arhive și între zidurile reci și mute ale palatului ministerial. Suntem siguri, că guvernul român nu va fi lăsat lucrurile numai într'u atâta, ci va fi făcut tot ce e necesar pentru a tăia firele oricărei organizații de spionaj, din ministerii și de pe la comăndurile militare, iar cei aflați vinovați nu vor scăpa nepe-depsiți.

Durere însă, că cei cu adevărat vinovați, cei ce corump sufletele, cei ce cumpără oamenii, vor scăpa teferi și din aceasta afacere. Căci așa fac Rușii, cumpără sufletele, le plătesc, iar când se văd demascați își cam perd urma.

Soldații români. Biroul de corespondență din Viena anunță următoarele: *Atașatul militar al Svediei, maiorul Adlerkreuz, care a vizitat frontul din Polonia ruscă și trupele austro-ungare de acolo, a spus, că toate trupele croato-ungare, bosniace, germane, române, fac cea mai bună impresiune. În special l'a impresionat atitudinea murțială a Românilor, despre cari a spus, că sunt un escelent material de războiu. Iată încă un strein, care ne apreciază după vrednicia noastră și ne prezintă lumii așa cum suntem: soldați buni în vreme de războiu, după cum suntem și cetățeni buni în vreme de pace.*

Școalele și agronomia. Ziarele din capitală aduc știrea următoare: Cu considerare la interesele agronomilor, ministrul de culte și instrucțiune publică a dispus, ca în anul acesta, examenele de finea anului cu elevii din clasa a șasa elementară să se țină la termenul cel mai apropiat permis de lege, deci în luna Aprilie, pretutindenea unde așa cer raporturile locale. Ordinațiunea dată în toamna anului trecut, în înțelesul căreia elevii din cele trei clase superioare ale școlii elementare sunt obligați se umble la școală numai la dorința părinților, rămâne și mai departe în vigoare.

Acordul româno-bulgar. Cu privire la aranjamentul dintre guvernul român și cel bulgar, pentru transitul mărfurilor din România în Bulgaria și din Bulgaria în România, mărfuri destinate acestor țări, s'a convenit, să se transiteze din România pentru Bulgaria un număr de 35 vagoane pe zi de mărfuri, venite din Austro-Ungaria și Germania, prin Vărciorova-Cernavoda-Bazargic. Același număr de vagoane zilnic cu mărfuri, venite prin Salonic sau Dedeagaci, vor fi transitate din Bulgaria pentru România. Se menționează, că toate

aceste mărfuri vor trebui să fie de acelea, pentru îndestularea publicului, nu și munițiuni de război.

Dușmanii succesului.

— Tineretului nostru. —

XIV.

Lectura.

Una din boalele cele mai răspândite în epoca noastră este *indigestia de hârtie lipărită*. Simptomele acesteia sunt atât de alarmante, încât încep să se îndoiască mulți, că invenția lui Gutenberg preste tot ar însemnă *progres*. Aceștia se întreabă, oare n'ar fi mai bine, să revenim la timpurile de obscurantism, când studenții în studiile lor trebuiau să se restrângă la notițele ce le făceau la cursuri sau la câteva cărți, totdeauna foarte rari, pe cari le copiau, în loc să fie expuși, ca studenții de azi, să piară înădușiți sub imensele mormane de hârtie imprimată ce fărăncetare le varsă presa asupra lor.

Abia a trecut o jumătate de veac, de când tinerii până la etatea de 15 ani erau ocupați numai cu gramatica și cu un număr restrâns de piese alese din autorii clasici.

Astăzi nenorocitul, care ajunge până la bacalaureat, trebuie să fie deja stăpân pe douăzeci sau și mai multe materii de învățământ, cuprinse în și mai multe cărți, adeseori foarte voluminoase, dar nu totdeauna clare și didactice. Și acest amestec indigest de literatură și știință, de limbă și istorie, de matematică și fizică le umple capul tinerilor până la etatea de 20 ani! E o minune, că ajunge până la această etate fără ca să cadă în hipertrofie intelectuală! Dar iată, că o altă indigestie de hârtie îi așteaptă în cale!

N'am însă intențiunea să critic aci reaua organizare a învățământului din țara noastră. Când veți fi deputați, vă veți aduce aminte de toate amănuntele și veți cruța tinerii viitorului de tortura, la care v'au osândit renumitul veac al luminii, care abia a trecut, dar ale cărui păcate le expiăm încă.

Mă mărginesc să vă fac o simplă observare cu privire la acest subiect. Fiindcă e cu neputință, ca un tinăr la etatea noastră să digereze bine cele 20 ori 30 de volume ce le impune învățământul secundar, și altele încă și mai numeroase pe cari le recomandă învățământul superior, spuneți-mi ce se va petrece în acel creier, dacă la acest vraf de cărți clasice, curiositatea nebună vă împinge să mai adăugați încă un morman și mai considerabil de *jurnale și de romane*?

Știu bine, că *pasiunea jurnalului*, care consumă timpul și sterilizează inteligența multor contemporani de ai noștri, nu este pasiunea care face răul cel mai mare tineretului. Dar trebuie să vă spun, că lectura moderată a jurnalelor, care e admisibilă pentru bărbații formați și cu situație, ar fi excesivă și insuportabilă pentru voi, care aveți nevoie să lăsați să pătrundă în mintea voastră și alte lucruri mai necesare.

Adulții și bătrânii caută în jurnal *noutățile* ce nu le mai poate oferi viața de toate zilele. Dar adolescentul are încă foarte mult de învățat în propria sa viață, n'are trebuință să se preocupe de ce se petrece în Bosnia și Herțegovina.

Unui prietin al meu, care studiază limba grecească, i s'a dat sfatul, ca să aboneze un jurnal din Atena; în chipul acesta ar avea ocaziune în fiecare zi să cetească în această limbă și să se familiarizeze cu ea. El s'a gândit puțin, apoi și-a dat seamă, că n'are trebuință să cheltuiască banii pe abonațiune, spre a avea în fiecare zi o *plesă nouă* de cettit; ajunge — și-a zis el — să cetească în fiecare zi două pagini din

Demostene și să-și inchipuiască, că le-a primit din Atena.

Așa trebuie să faceți și voi toți. Fiecare aveți jurnalul vostru în mai multe ediții adecate matematica, fizica, istoria, limbile și celelalte materii ce le studiați. Și dacă vreți să vă completați iluzia, n'aveți decât să scrieți la începutul fiecărei pagini, împreună cu datul zilei, cuvintele: *ediția de dimineață, ediția de seară.*

Totodată vă sfătuiesc să vă procurați tot cu prețul acesta o foaie săptămânală. Ce face aceasta? Repetează în rezumat întâmplările din cursul săptămânii. Veți avea un astfel de hebdomadul folositor și ieftin, *repetându-vă* Dumineca lecțiile învățate în cursul săptămânii. Așa nu le veți uita și nu veți păți ce pătesc studenții slabi, că pentru ei iarna se începe primăvara. Nu înțelegeți? Vreau să zic, că aceia sunt triști, pentru că se apropie examenele, cu toate că natura întreagă e plină de flori de Mai și de cântecul păsărilor.

Dar cu mult mai primejdioase decât jurnalele sunt pentru tineret *romanele*, despre cari ar fi așa multe de zis, încât trebuie să ne restrângem numai la ce este mai esențial. De altfel pagubele, ce le cauzează tinerilor de vârsta voastră romanele sunt atât de bătaoase la ochi, încât nu va fi lipsă de discursuri lungi, ca să le înțelegeți.

Toată puterea romanelor zace în *afățarea imaginațiunii* spre a omorî vremea într'un mod plăcut. Dar voi, adolescenții, aveți dela natură imaginație atât de vie, încât n'aveți trebuință de excitante, ci de *calmante!*

Dar ce să zicem de celalalt efect, de efectul principal al romanelor? Niimic, decât că un roman de 300 pagini vă face să pierdeți una din cele 1825 de zile prețioase, ce vă sunt date pentru făurirea *succesului* vieții voastre. Astăzi sunt număroase întreprinderi cari propagă romane *ieftine*, cu 1 cor. 50 bani, ba chiar cu 25 bani. Minciună! Fiecare roman cetit de un tânăr la etatea voastră costă 50, 100, 150 de coroane, adică tot ce pierde în timp din acel capital, din ale cărui interese va avea să trăiască când va fi matur! Inșă pierderea aceasta, oricât de simțitoare ar fi, este încă mică în comparație cu relele ce le pricinuesc tineretului romanele.

Arătați-mi un singur tânăr, care, după ce a cetit fie și numai câteva capitole dintr'un roman interesant, să fie în stare să deslege liniștit o problemă de matematică, ori să învețe o lecție de medicină ori de drept! E cu neputință. Imaginația, aprinsă de situațiile romantice din roman, turbură judecata. În mijlocul sinurilor și cosinurilor, a ecuațiilor și logaritmilor saltă icoanele din roman, întocmai ca drăcușorii, care se zice că încercau să conturbe pe pustnici, când se puneau să-și facă rugăciunea.

Ei bine, dacă inteligența se întunecă prin astfel de exaltări fantastice, memoria se slăbește și mai mult. Nu se poate să-și încredințezi nimic cu folos, când este agitată de dansul unor imagini în mii de colori. Cum își va putea studia un muzicant lecția de violină, dacă coardele instrumentului său vor fi agitate de diferite vibrațiuni, neatârnatore de voință și de arta sa? În timp ce el va da un ton, coardele vor scoate mii altele produse de atingeri diferite. Așa este și imaginația studentului, când e agitată de lectura unui roman: e un instrument plin de capriții și răzvrătit împotriva mâinii care-l mănuieste!

Ce nebulie, să ne știrbim în chipul acesta facultățile naturale! Dacă un desemnator, înainte de a se pune să facă un desen delicat, ar jucă două ore foot-ball, credeți că-i va succede lucrul, când pulsul infierbântat de violența jocului va face să-i tremure mâna? Tocmai așa e și studentul care se dedă la cetirea romanelor spre a ocupa clipele de odihnă ce i le lasă lecțiile.

Romanele sunt cărți scrise anume pentru *trece de vreme*, pentru a omorî timpul. Este explicabil, că un om doborât de oboseală și de greutatea vieții, recurge la un roman *cinstit*, spre a se distra, spre a-și dobândi buna dispoziție și a-și face traiul suportabil. Dar pentru un tânăr la etatea critică, când fiecare zi cuprinde o porțiune din viitorul său, un element nou pentru rezolvarea problemei grele a succesului, pentru un tânăr, cum sunteți voi, a *omorî vremea* nu înseamnă oare a-și *omorî nădejdele*? A te lăsa adormit de ficțiunile deșerte din roman nu înseamnă oare a permite tovarășilor tăi de școală să-ți ia înainte? În vreme ce tu cetești romane, un alt tânăr poate studia materiile de concurs și mâne va dobândi locul la care ai râvnit tu! În vreme ce răsfoiești foaie de foaie spre a cunoaște soarta eroului tău imaginar, tu rischezi să-ți vezi propria ta viață sfârșindu-se cu o groznică înfrângere!

De altfel romanele nu pot avea alt efect asupra tinerilor, decât să-i facă *romantici*. Și a fi romantic nu este oare în directă opoziție cu a fi *om practic*? În romane autorul aranjază toate lucrurile cum îi place lui, ca eroul, după o viață de aventuri și poate de crime, să vadă cum dispar dinaintea lui, ca prin farmec, toate piedecile și-și realizează dorințele. Dar, cumplit joc al sortii! eroul își află fericirea visată și romanul se termină cu aceasta. Adecă îți închide ușa înaintea nasului și nu te lasă să iei parte la fericirea lui, după ce te-a minunat cu suferințele sale. El intră, singur, în palatul succesului, și pe tine, cetitor naiv, te lasă pe drumul neizbânzii!

Și e de observat, că tot ce-am spus până aci se referă la romanele *cinstite, morale, religioase* chiar, pentru că toate au cel puțin acel efect dezastros, că-ți fură timpul tinereții, comoara ta cea mai mare. Dar ce să zicem de acei tineri, cari își hrănesc imaginația și sensualitatea cu lectura romanelor obscene, pline de amoruri smintite ori criminale? Aceștia fac ca pompiatul, care înainte de a se arunca în flacări, ca să salveze oamenii din primejdie, și-ar unge întreg corpul cu oleu ori cu petrol!

Tineretul are atâtea greutate în lupta sa împotriva poftelor trupești, chiar și când stă departe de astfel de mijloace afățătoare. Tu trebuie să fi fericit, iubite tinere, dacă chiar pe lângă tot felul de precauțiuni poți să scapi întreg și sănătos din acest cuptor de foc din Babilon, prin care trebuie să treci, ca să ajungi la *succesul* dorit. Prin urmare nu face nebulia să mai torni oleu pe foc prin cetirea cărților obscene, a scenelor erotice și prin privirea icoanelor pornografice. Teme-te de cărțile postale, de revistele și de fotografiile clandestine; tot omul cinstit trebuie să le urmărească ca pe germenii unei boale contagioase, care amenință să peardă suflete e pentru vecie!...

Războiul.

În Carpați se dau lupte grele, dar cu succes bun pentru trupele noastre. Mai multe poziții bune au fost cucerite dela Ruși cari ni-au dat prizonieri: 19 ofițeri și 2000 de soldați. Pe unele locuri dușmanul a primit puteri însemnate ajutătoare, dar atacurile sale desperate sunt respinse de trupele noastre. În Galiția și Polonia rusască e un foc viu de artilerie și acuma.

În Franța Nemții au fost atacați pela Champagne de două corpuri franceze de armată, cu multă vehemență, dar atacul a fost respins. Pe alte locuri încă au făcut încercări Francezii, ca se taie linia germană de bătae, dar fără succes și cu pierderi mari.

Bucovina e acum întregă în mâna trupelor noastre. Dușmanul a fost scos și din pozițiile sale dela Boian. S'a retras la 20 de kilometri dincolo de Prut. Bombardarea Dardanelor din partea flotei engleze și franceze s'a continuat și Turcii au avut 12 morți și câțiva răniți, dar și tunurile lor din forturi au făcut mari stricăciuni în flota franceză și engleză, care a trebuit să se retragă din gurile strâmtoarelor.

Chestiunea polonă.

Președintele comitetului național al Polonilor din Austria, cavalerul deavorsky, s'a pronunțat asupra speranțelor, pe cari Polonia le leagă de sfârșitul războiului mondial, în următorul chip: „Între Poloni trăiește speranța îndreptătită, că actualul războiu le va aduce eliberarea de sub jugul rusec. Deaceia ei au luat o atitudine potrivnică Rusiei, și caută să-și ajungă ținta alături de dubla alianță. Polonii speră, că și în Prusia se vor cassa legile excepționale față de Polonii germani. Polonii austriaci uniți cu cei din Rusia doresc să formeze o singură ființă de stat, sub sceptrul dinastiei habsburgice, în cadrul monarhiei austro-ungare. Între justele aspirații polone și maghiare nu există nici un contrast. Iar cât privește pe Germanii din Austria, Polonii calculează cu siguranță, că aceia vor înțelege situația. Existența Poloniei este un interes al dublei alianțe, care are lipsă de un dg de apărare împotriva Rusiei. Față de această necesitate alte puncte de privire nici nu pot veni în discuție. La pregătirea pentru viitoarea apărare contra Rusiei această zidire de apărare este o necesitate inexorabilă. Și ea ea se aibă o valoare durabilă, va trebui să creiem o Polonie mulțumită și capabilă de viață, în care în timp de pace să nu fie vreun teren prielnic pentru monemi rusești, și care în războiu se corespundă menirii sale de apărare. Această directivă, bazată pe motive istorice, a găsit deja apreciere la Germani, pentru care sunt date și dovezi. E cert, că aceste idei conducătoare vor fi înțelese și în totreaga monarhie, deoarece interesele neamului polon sunt puse în joc deopotrivă și în același timp, cu interesele Austro-Ungariei. Că ce va fi după războiu, cum se va corecta

harta Europei, știe bunul Dumnezeu. Bine ar fi însă, dacă s'ar reinființa regatul polon, chiar și cu încorporarea părților apartinătoare acum Germaniei, pentru că numai o Polonie independentă, cu o Românie tare, pot se forma împreună stavila, în contra estinderii slavismului. Asta e convingerea noastră.

Ce va face Italia?

Tot mai enigmatică devine tinuta Italiei în fața conflictului actual și în raport cu cele două grupări de state beligerante, fără a se putea preciza cu siguranță, că în care parte Italia are să meargă, căci semnele tot mai mult indică că n'are să stea pe loc până la sfârșit. Semnificativ este în această direcție și un articol din „Neue Freie Presse“ scris de fostul ministru de culte ungar *Berevitzky*, care concludă, că Italia trebuie definitiv considerată de disidentă triplei alianțe și tot așa glăsuiește și un articol informativ din „Berliner Tageblatt“. Vine acum și ziarul „Giornale d'Italia“ și se pronunță într'un ton destul de semnificativ, când într'un prim-articol combate energie părerile unor Italiani, cari din incidentul înfrângerilor rusești susțin, că acum nu mai este de importanță pentru Italia de a sta gata cu arma la picior. Ziarul italian spune, că asupra importanței victoriilor germane să retine dela o apreciere în general. Dar ori cât de mari ar fi aceste izbânzii, prin ele nu poate fi influențată cât de puțin — *necesitatea mobilizării spiritelor spre scopul victoriei pretensiunilor naționale!* Nimeni nu poate prevedea, la ce pericole, ba chiar în fața cărei provocări Italia ca mâne deja va trebui să stea pregătită. Din toate părțile ea este curtată cu aceeași pasiune, cu care verosimil din toate părțile se va căuta să se impedeze realizarea dorințelor ei naționale. Deaceia ar fi o crimă din partea Italiei, ca ea se renunțe de aci încolo la pregătirile ei de înarmare, cari sunt absolut independente de faptul, că din cele două grupări de puteri beligerante, care va ajunge deasupra... Ar însemna deci, că Italia are de gând se iasă din neutralitatea nearmată!

NOUȚĂȚI.

Odoarele mănăstirilor bucovinene. Aferă de moaștele Sfântului Ion cel Nou din Suceava, au fost transportate la Viena și odoarele mănăstirilor românești dela Putna, Sucevița și Dragomirna, pentru a fi puse în siguranță de invaziunea rusească. Odoarele constau din evangeliare și alte obiecte de mare valoare arheologică și artistică.

Ingrijirea de alimente În câteva orase ardelenne s'au constituit comitete în scopul de a se îngriji de providerea cu alimente a locuitorilor. Oregul Sibiuului, cum se știe, a instituit de mai multe luni o comisiune însărcinată cu regularea acestei chestiuni importante. Resultatul acțiunii dezvoltate de comisiunea sibiană, până acum nu este cunoscut.

Universitate închisă. Din cauza demonstrațiilor repetate ale studenților, care a provocat turburări atât la universitate, cât și pe stradă, rectorul universitar din Roma în înțelegere cu senatul academice a luat măsuri pentru sistarea prelegărilor și închiderea universității pe timp nedeterminat.

FOIȘOARA.

Dare de seamă asupra cărților de religie ale pâr. Nicolae Crișmariu.

1. Istorieare biblice pentru elevii școalelor elementare. Ediția III. Arad, 1913. — Prețul 45 fileri.
2. Istorieare bisericesti pentru elevii de a V-a și a VI-a clasă a școalelor elementare gr. or. române. Ediția II-a, Arad, 1913. — Prețul 40 fileri.
3. Catehism pentru elevii școalelor elementare gr.-or. române. Ediția II-a. Arad, 1911. — Prețul 40 fil.

Caracterizare generală.

Privite în general, manualele de religie ale părintelui-catibet Nicolae Crișmariu, destinate pentru elevii școalelor elementare gr. or. române, se caracterizează prin conformarea lor, în edițiile cele nouă, planului de învățământ actual în vigoare, nu însă prin o conformare întru toate, deoarece cele primele două cuprind mai multe chestiuni decât câte prevede planul. Se disting prin o metodă clară și simplă, mai ales însă prin o împărțire nimerită a materiei în unități metodice subîmpărțite și acestea, la rândul lor, în mai multe subdiviziuni (alineate). Acest fapt ridică valoarea acestor manuale față de celelalte cărți de religie, ce se folcosec în școale din arhidecează, fiind că această subîmpărțire înlesnește

mult învățarea și totodată reținerea și memorizarea materiei. — Împărțirea fericită a textului în unități și subunități constituie un avantaj, o prerogativă a acestor manuale de religie. La sfârșitul fiecărei lecțiuni, excepționând cele din catehism, e dată *învățătura morală*, care e unștă uneori din oare-cari versuri biblice, nici când dintr'o poezie religioasă, referitoare la faptul istorisit, aceste locuri (versuri) biblice, în caz că sunt bine alese, învederează legătura intimă, ce există între Vechiul și Noul Testament și formează oare-cum o explicare doctrinală a faptului, istorisit în lecțiunea (unitatea metodică, capitolul) respectivă.

Redactarea, mai ales în primul manual, corespunde cerințelor didactice. Ordinea, adică gruparea materiei e cea reală, în istorie cea cronologică. Gravurile însă (icoanele, tablourile religioase) nu sunt succese. În alte manuale de această natură, tablourile sunt de mai bun gust, și ca tipar mai bineșor redacte.

În „Istoria biblică în folosul școalelor populare“ Sibiu 1912, ilustrațiile după G. Dore, adevărat sunt mai puține la număr, dar sunt mai succese, fără să mai amintesc de icoanele dintr'o carte pentru învățământul secundar, din „Mica Biblie“, cari singure — lipsite de text ar constitui un mijloc foarte prețios pentru învățământul religios. — Privit din această lature, manu-

alul părintelui N. Crișmariu: Istorieare biblice pentru elevii școalelor elementare, cu ale sale 20 ilustrațiuni în text nu și-a prea ajuns scopul. Succes se consideră un tablou religios atunci, când și ea compoziție, și ca desen, și ca reproducere, este de calitate așa de superioară, încât indeamănă, predispune pe elev, singur de sine, către reflexiune asupra cuprinsului lui.

În cărțile de religie destinate învățământului primar, la noi nu se obișnuiesc hărțile geografice cu toate că poate ar contribui în oare-care măsură la înțelegerea lor.

Drept o s'adere consider și faptul, că învățătura morală autorii cărților didactice de religie, numai unde și unde o cuprind în o poezie religioasă, de conținutul subiectului despre care a fost vorba în lecțiunea, căreia îi urmează. În manualele lui N. Aron et I. Berescu, obvine, ce e drept mai des această formulare a învățăturii într'o poezie, dar ele păcătuiesc din alt punct de vedere, după cum vom vedea mai târziu.

În cărțile de religie din România se practică acest lucru până chiar și pentru învățământul secundar, așa b o. în manualul Pâr. Leon G. Floru, fost profesor de religie la liceul „Lăzăr“: Istoria sfântă a Vechiului Testament pentru seminarii, licee, gimnazii, externate și școli profesionale, București, 1897, învățătura morală din lecțiunea: „Nașterea lui Isac, jertfirea lui“,

e cuprinsă în aceste două versuri, ușor de reținut:

„Mielul însuși prins cu capul în ghimpoșii mărcini, Figura pe Neunnațul cu coroana cea de spini“.

iar la lectia: *Heli și Samuil*:

„La o boală grea se cere cât amară doctorie; Vrei să vindeci o gangrenă? Taie-adânc în carne vie. E minune, Samuile, cum cu răi copii crescut, Pilda rea să te abată dela bine n'a putut“.

Vezi pag. 29 și 97 o. c.
(Va urma.)

In Polonia rusească...

„În Polonia rusească mi s'a dat să văd cum luptă în partea cea mai mare regimente românești, a căror curaj, vitejie și dispreț de moarte nu se pot relea în deajuns“.

(Correspondentul emis re câmpul de războiu al ziarului „Freundenblatt“ din Viena.)

In Polonia rusească

*Luptă Nemți disciplinați,
Cot la cot, cu Sași, cu Unguri,
Cu Poloni înflăcărați...
Dar curaj și vitejie,
N'a văzut dușman sumez
Vreodată ca'n Români,
Nici chiar moartea-atât dispreț!...*

Sibiu, Februarie 1915. E. B.

A încetat tifosul. Cum e cunoscut, înainte cu vreo două săptămâni se iviseră trei cazuri de tifos exantematic la Braşov. De atunci nu s'a mai declarat nici un caz nou; astfel boala se poate considera ca stănsă.

Amânare. În considerare, că făină de cucuruz nu se găseşte încă în cantitate îndestulătoare, o hotărâre a guvernului dispune, ca mestecarea făinei de grâu cu 50% făină de cucuruz să se amâne până la un nou ordin ministerial.

Reuniune pentru procurarea de bucate s'a înfăptuit în Bistriţa. Via procurarea bucatelor necesare membrilor săi, cărora li se vor vinde apoi cu preţul cumpărării. Reuniunea are să dureze numai cât timp vor ţinea împrejurările extraordinare legate de starea de război. Membru al reuniunii poate să fie orice persoană, care semnează o coroană ca parte la însoţire. Comunitatea oraşului va veni în ajutorul reuniunii în caz de trebuinţă.

Tablouri furate. Dintr'un palat al cercului IX al Vienei s'au furat Sâmbătă noaptea şapte tablouri, a căror valoare este un sfert de milion de coroane. Tablourile au fost tăiate şi scoase din cadre. Făptuitorii sunt urmăriţi.

Dela spitalul militar. A murit tânărul *Mihail Sters*, din Jimboia, comitatul Torontal, şi va fi înmormântat astăzi, Mercuri, la orele 2 d. a. după ritul romano-catolic. A murit giclaşul *Ludovic Borsos*, din Crăki-gorbo, comitatul Solnoc Dobâra, şi va fi înmormântat astăzi, Mercuri la orele 3 d. a. după ritul evanghelic reformat.

Douăzeci de miliarde. Din Paris se ştie, că Franţa, Rusia şi Anglia au hotărât să facă împreună un împrumut de 20 miliarde de franci.

Nu s'au trimis trupe ajutătoare. Ziarul *Daily Express* scrie, că este simplă scor-nitură ştirile desore trupele ruseşti, în număr de 15 regimente, trimise în ajutorul Sârbiei. Ajutorul rusesc, dat până acum sârbilor, consistă în muniţii, provizii şi puţin artilerie. Ajutor militar va primi Sârbia, în caz de trebuinţă, numai din partea Franţei sau a Angliei.

Comandanţi incapabili. O listă cu 26 nume de generali ruşi, puşi în disponibilitate, s'a publicat în numărul mai nou al gazetei *Novoe Vremea*, trecută prin cenzură. Aceşti generali sunt trecuţi la pensie în ultimele trei săptămâni din Februarie. Între dânsii se găsesc 12 comandanţi de corpuri.

Spania şi puterile centrale. În viitorul apropiat, cum se anunţă din Madrid, Spania voieşte să ridice un împrumut de un miliard, parte pentru acoperirea deficitului bugetar, parte pentru construirea liniilor ferate strategice spre Pirenei. Împrumutul are să se facă, după toată probabilitatea, pe piaţa germană şi austro-ungară. Operaţia financiară vă produce o legătură economică între Spania şi monarhia noastră.

Coroane eterne. Văduva *Ana A. Roman*, din prilejul repausării sotului său *Adam Roman*, fost fruntaş comerşant în Sebeşul de jos, şi întru vecinicia lui pomenire, dăruieşte 10 cor. la fondul *Victor* şi *Eugenia Tordăşianu* pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriaşilor sibiieni.

În haine femeieşti. Sa anunţă dela comanduirea armatei noastre, că în timpul din urmă soldaţii ruşi s'au îmbrăcat în haine femeieşti şi au tras focuri din locuri scutite asupra ostaşilor noştri. Acest mod de luptă, până acum neobişnuit, nu serveşte spre gloria militară. De sine înţeles, că orea soldat duşman, îmbrăcat în asemenea haine, ajuns prizonier, are să fie imediat împuşcat.

Deprimare morală. Influenţa deprimătoare a războiului actual asupra armatei franceze este descrisă astfel în notiţele unui martor ocular britic: Francezii au devenit oameni tăcuţi. Simţesc adânc greutatea războiului. Poporul se întreabă, fi-va oare posibil să se repare pierderile uriaşe pe terenul comertului? Este sigur, că cu cât ţine mai lung starea de paralizie aproape totală, cu atât va fi mai grea restaurarea. Se spune, că războiul are să dureze până când armata germană va fi bătută şi până când poporul german va peri de foame. Dar oare putem noi să batem armata aceasta înainte de a sosi secerişul cel mai apropiat? — Martorul britic răspunde, că da, putem s'o batem, dacă vom avea trupe şi muniţie de ajuns. De aceea apelează din toate puterile la poporul englez, cerându-i să se identifice cu aliaţii francezi.

Nouă armată? Guvernul belgic, după stiri englezeşti, a înrolat până astăzi 30.000 de belgieni. Se speră, că armata belgică va avea până în primăvară două sute de mii de oameni.

Di Poincaré în Alsatia. „Agenţia Havas“ publică comunicate oficiale despre a treia călătorie a presidentului republicii franceze în Alsatia de sus din care, cum se ştie, Francezilor le-a reuşit se ocupe câteva teritorii limitrofe. Sunt mai ales sate pe care preşedintele le-a parcurs parte în sanie trasă de trei căţari, parte pe jos. A fost primit de moşnegi, femei şi copii, cu aclamaţiuni şi strigăte de „Vive la France!“ „Vive l'Alsace française!“ În St. Amarin se adunaseră toţi primarii comunelor recucerite. Cel mai bătrân dintre ei, fiind se ştie o alcuţiuie presidentului, de emoţiune n'a putut scoate nici un cuvânt. Poincaré l'a mângâiat cu jurământul generalului Jeffrey, că în curând întreaga Alsatia va fi eliberată. Apoi a distribuit 3000 de franci pe seama săracilor din partea St. Amarinului. Poincaré a asistat şi la o oră din limba franceză în şcoala populară, unde o fetiţă a declamat o fabulă de a lui La Fontaine, modificată în catva conform cu vremile actuale. Steaguri vechi de 47 ani franceze au fost scoase de prin poduri, şi arborate în cinstea noului oaspe. Cât va ţinea acest entuziasm nu se ştie, dar de sigur numai până-ce trupele germane vor relua poziţiile deocamdată perdute.

Caftane preţioase. Un incident, care are partea sa comică, se povesteşte din Cernăuţ: Mai mulţi evrei bogati ai oraşului se obișnuiseră să-şi poarte baonii la sine, cusuţi în căptuşeala caftanului. Oştierii ruşi aflaseră de obiceiul evreesc şi, înainte de-a evacua capitala bucovineară, au citat vreo 12 persoane cu caftane să se înfăţişeze imediat într'un anumit loc. Evreii au venit, şi nu puţin s'au mirat, când oştierii li-au spus, că în locul caftanelor vechi şi perpelite vor primi în dar caftane nouă nouţe. „Dar cele vechi?“ au întrebat percuinaţi. „Acelea rămân aici“, li s'a răspuns. Protestau acum evreii în gură mare, şi oftau din greu simţind că li se duc comorile adunate; dar oştierii ruşi le ziceau mereu: „Ar fi o ruşine pentru stăpanirea noastră rusească din Cernăuţ, să vie oştirile austro-ungare şi să vă vadă în haine eşa de sărăcoase şi murdare!“ Caftanele soioase au rămas acolo, — să le „curete“ ruşi.

Bioscopul Apollo din *Gesellschaftshaus* va reprezenta Mercuri şi Joi în 3 şi 4 Martie n. 1915 următorul program: Biserica budhistă în Peking, după natură, colorat. Apărătorul indianilor, poveste indiană. Visul desemnătorului, comedie. Ocolier de mărgele, dramă interesantă în 3 acte. Max este bolnav, umoristic.

Instiinţarea cucuruzului de vândut pentru armată.

Cu abateri dela circularul ministerial din 15 Februarie n. c. Nr. 6080, prin care comisiunea economică regnicolară (a ţării) a fost imputernicită a cumpăra cucuruzul dela acei proprietari, cari dispun de prisoaze (preste trebuinţele lor) de cucuruz şi pe care erau îndatorăţi să-l înştiinţeze la primăriile comunale până la 1 Martie n. c. — Inaltul minister de agricultură, prin telegrama sa urgentă Nr. 8159 Prez. ne vesteşte, că a dat o nouă imputernicire comisiunii, ca să cumpere cu preţurile excepţionale si cucuruzul, pe care producătorii (economii) îl vor înştiinţa până la 15 Martie n. c.

Spre ştire amintim, că pentru marea metrică de cucuruz numit măsava calului se plăteşte 27 coroane, pentru mm. de cucuruz cinquantiflorentin, putyi şi pentru cucuruzul cu bonul alb rotund 30 cor. de mm. Cucuruzul trebuie să fie uscat, bine cernut şi pus în sacii ce se dau în acest scop. Preţul se plăteşte îndată la luarea lui în primire. Dacă cucuruzul se ia în primire în cursul lunii Aprilie sau Maiu, pe lângă preţul cucuruzului obişnuit şi cel numit măsava calului, se mai plăteşte un adaos de câte 1 cor. la mm. pe lună, ear la celelalte soiuri câte 50 bani.

Cucuruzul ce nu se va înştiinţa, se va rechiziţiona (cumpăra) şi fără voia proprietarului şi se va plăti nu cu preţul de sus, ci cu preţul stabilit de autorităţi.

Punem în inima celor în drept aceste orânduiri.

Sibiu, 2 Martie n. 1915

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Pant. Lucaşa
prez.

Vic. Tordăşianu
secretar.

Din Turda.

(Fine.)

Din Urea de Câmpie s'a colectat prin părintele Iuliu Popu suma de 17 cor. şi 28 cămeşi, 20 pantaloni de pânză, 6 lepedee, 44 ştergere, 4 merindări, 6 m. pânză, dela următorii, Iuliu Popu preot gr. cat. 3 cor. Ana Urcan, Susana Botoser, Hirsch Béla, Ana Bozdog. Filon Bozdog, Mărioara Popu, Helena Seiche, Susana Trif, Susana B. Barb, văd. Maria Bozdog, Tiţiana Cam-poan. Maria Ceroloca, Maria Pantea, Lucretia Rus. Todosia Urcan, Emilia Cigărean, Varvara Uran, Elisabeta Rus, Ana Bozdog Dochita Şerban, Susana Sirb, Susana Bozdog. Paraschiva Moldovan, Ana Băies, Virginia Tătar, Sofronia Timbuş, Susana Burjan, Susana Bozdog lui Filon, Elena Ciorgo, Maria Moise, Susana Muntean, Silvia Rus, Mărişca Bozdog, Maria Bozdog, Susana Botoşier, Lina Ciorgo, Maria Muntean, Tiţiana Chiorean, Maria Botoşer, Anica Roşca, Lina Mionăşan, Susana Cucerzan, Lucretia Coltor, Paraschiva Suci, Anica Tămaş, Mărinca Bozdog, Anica Ciorgo, Susana Botoşer, Maria Rus, Maria Duplenski, Maria Cionca, Agapia Cantor, Susana Roşca, Ileana Timbuş, Lina Rus, Lina Crez, Ana Mărginean, Maria Cămbăraşan, Chiţa Turean, Maria Ionăş, Ana Sas, Ana Uran, Iosif Dupleski.

Doara N. Bianu din Făget (per Mikeşzaşa) a trimis 30 cămeşi, 26 păr. pantaloni de pânză, 4 lepedee, 9 ştergere, 14 p. obiele. Lista contribuitorilor nu a fost aceluş.

Doara Virginia Florian din Salicea (Torda-Szelice) a trimis 7 cămeşi şi 7 pantaloni de pânză, fără a indica numele contribuitorilor.

Maria Ignat, soţie de preot din Petridul de mijloc (Középpeterd) a trimis 47 bucăţi albături fără indicarea contribuitorilor.

Ştefan Mezei, preot în Petridul de sus (Felsőpeterd) şi soţia a trimis 52 cămeşi 39 păr. pantaloni de pânză, 2 lepedee, 3 merindări, 1 ştergar. Lista contribuitorilor nu a trimis-o.

Ioan Nicoara preot în Sind (Szind) şi fca sa Augusta Nicoară a trimis 21 cămeşi, 8 p. pantaloni de pânză, 8 ştergere, 3 fete de perini, 8 metri de pânză, 2 lepedee 1 p. obiele, fără lista contribuitorilor.

Dna Claudia Moldovan din Crăciunel (Felsőkrácsónyfalva) a trimis 47 cămeşi, 34 păr. pantaloni de pânză, 1 păr. cioareci, 5 ştergere, 18 păr. obiele, 2 lepedee, fără a indica numele contribuitorilor.

Basil Călugăru, preot, Crăciunel (Felsőkrácsónyfalva) a trimis 10 cămeşi, 8 păr. pantaloni de pânză, 1 lepedee, 1 ştergar, fără a indica numele contribuitorilor.

George Mureşanu, preot Hărăstaş (Harsztos) a trimis 8 cămeşi, 5 p. pantaloni de pânză, 5 lepedee, 6 ştergere, 8 p. obiele, 26 metri de pânză, fără indicarea contribuitorilor.

Familia Maior din Chimitelnic (Mezőkamétye ke) a trimis un pschet cu câteva lucruri pentru rănit.

Din comuna Petridul de jos (Magyar-peterd) a trimis părintele Adrian Costin 19 cămeşi, 13 pantaloni de pânză, 3 ştergere, 3 merindări şi 3 coroane, dela următorii: Nicolae Balica cantor, Iosif Părv boni, Vasiliu Popa a Ursului, Ştefan Todea, Ioan Anca a I. Iosif, Pantilimon Oniş, Ştefan Anca a Marinchi, Emilia Părv n. Anca, Mariţa Todea n. Balinţ, Maria văd. I. Vas. Părv, Ioan Părv a I. Simion, Vasiliu Oniş a Nastasiei, Vasiliu Părv a I. Mihail, Elena Balica n. Oprea, Vasiliu Niculiciu a I. Ioan, soţia I. Iacob Baciu, văd. Ana Balinţ n. Rusu, Vasiliu Moldovan a I. Simion, Vasiliu Anca a I. Ştefan, Vasiliu Maris, Elena Balinţ n. Popoviciu, Vasiliu Belu învat. în penz.

Din San Mihai (Alsó-Szentmihályfalva) s'a colectat prin doamna Eugenia Săndean, Maria Babagala şi Victoria Lup 45 cor. 80 fileri 4 merindări şi 2 cămeşi, dela următorii: Vasile Săndean paroh 2 cor. 4 merindări, Iacob Lup 2 cor. 2 cămeşi. Todor Babagala 2 cor. George Muresan 20 fil. Nicolae Otta Ion. 1 cor. Ilie Lup 40 fil. Ioan Pop 40 fil. Nastasia Lup 1 cor. Nicolae Pasc mäsar 50 fil. Parteniu Rus 20 fil. văd. Irina Şerban 20 fil. Candin Şerban 40 fil. Nicolae Şerban 40 fil. Nicolae Turdean 60 fil. Simion Muntean 60 fil. Alexandru Suci 60 fil. Gacita Muntean 40 fil. Mihail Şerban 40 fil. Alexandru Mureşan 40 fil. Gacita Pinteia 40 fil. Anica Lup 40 f. Pavel Pasc 1 cor. Ştefan Lazar 30 f. Emilia şi Rozalia Lazar 50 f. Vasile Turdean 20 f. Anica Rosu 40 f. Florica Marc 30 f. Ioan Marc I. Mih. 20 f. Ştefan Pinteia 20 f. Ioan Aruncutean 1 cor. 20 f. Nicolae Lup I. C. 40 f. Ioan Marc I. T. 1 cor. Ioan Bucşa 40 f. Nastasia Nan 1 cor. Anica Nan 1 cor. Ioan Şerban 40 f. Ileana Pop 40 f. Mihail Chiş 30 f. Alexandru Moldovan 1 cor, Nicolae Otta a P. 20 f. Gregoriu Rus 20 f. Vasilie Pitirig 10 f. Gregoriu Pasc 20 f. Costan Lup I. T. 30 f. Pavel Turdean 1 cor. Ileana Moga 40 f. Petru Bedelean 60 f. Nicolae Moldovan c.

20 f. Ioan Moldovan b. 1 cor. Ioan Bedelean 50 f. Iosif Hărăstaşan 20 f. Maria Nan 30 f. Mihail Moldovan 10 f. Mitru Pasc 20 f. Ştefan Turdean 70 f. Ştefan Şandru 10 f. Nicolae Buta 20 f. Ioan Babagala 40 f. Alexandru Lup I. V. 20 f. George Rus 20 f. Ana Cadariu 40 f. Iosif Chiş 20 f. Maria Pop I. V. 80 f. Gacita Chiş 20 f. Ioan Radu I. cor. George Pascu 1 cor. George Turdean b. 50 f. Grigoriu Palea 1 cor. Paraschiva Palea 30 f. Maria Palea 20 f. Maria Adelean 1 cor. Nicolae Simoca s. 40 f. Nicolae Crişan 20 f. Nicolae Simoca jun. 60 f. Ioan Bedelean 1 cor. Ioan Simoca 20 f. Simion Tocaciu 1 cor. Ioan Muntean j. 40 f. Teodor Botehozan 40 f. Iona Orosz 40 f. Ştefan Orosz 20 f. Martin Lăcăţus 10 f. Teodor Marcu 1 cor. Lucretia Oltean 20 f. Simion Suci 40 f. Vasile Pinteia 1 cor. Teodor Jucan 40 f. Ioan Lupu 20 f.

Din Turda s'a colectat prin doamna Lucretia Mureşan şi d-soara Eugenia Mesaroş suma de 57 cor. 70 fil. 2 cearceafuri, 63 cămeşi, 42 păr. pantaloni de pânză, 23 ştergere, 3 lepedee, 27 batiste, 18 p. cioareci, 3 p. obiele, dela următorii: Iuliu şi Rozalia Haiduc, Mihail Crişan, Simion Andreica, Ionaş German, Ana Zehan, Mihaila Păţăcean, Victoria Rigman, Susana Şandru, Ana Zehan, Maria Tocaciu, Ana Andreica m. Borza, Ioan Săcui, Faur Timu, Maria Turdean, Anton Crişan, Mănoilă Zehan, Iuliana Bocu, Ioan Chiş, Mihailă Tocaciu, Maria Giurgiu, Susana Felezeu, dna Caterig, Ileana Bonda, Traian Raţiu, Anica Desmirean, Ilie Dejan, Filon Raţiu, Ileana Faur, Ilarie Raţiu, Iacob Raţiu, Gligor Raţiu, Ioan Desc, Vasilie Botoş, Susana Crişan, Maria Todea, Ana German, Maria Marc, Ileana Socea, Ileana Felezeu, Irimie, Ana Tocaciu, Lina Duca, Anica Crişan, Ioan Certes, Mitru Lupu, Maria Fodorean, Maria Bonda, Ioan Andreica lui Simion, Vasile Săndean, Ileana Zehan, Petrea Felezeu bătrănu, Paraschiva Pop lui Ioan, Ana Nicolici lui Ioachim, Ana Gib, Nicolae Lazar tinăru, Vasile György, Ionaş Aspriş, Ileana Cordoş, Filon Bălaşiu, Susana Negrea, Simion Felezeu, Ioan Mureşan, Ileana Moldovan, Sia Moldovan, Ileana Stan, Maria Urcan lui Iosif, Simion Moldovan, Crucita Felezeu, Ioan Bogdan, văd. Ileana Boc, Letiţia Coltor, Susana Puşcaş, Ileana lui Ioan Ciortea, Anica Copil, Sămoilă Rogozan, Ioan Crişan, Aurelia Bologa, Nicolae Rogozan, dna Veturia Stanciu, Aurelia Bedelean învăţătoare, Maria Chiş, Ana Chiş, Lucretia Mureşan protopopeasă, Ecaterina Dr. Moldovan, Eugenia Mesaroş şi Ludovica Roşca.

Primească marinimoşii donatori multămită noastre.

Reuniunea femeilor române din Turda:
Lucretia Mureşianu Dr. *Augustin Raţiu*
presidentă. secretar.

Teatru.

Mercuri, în 3 Martie: *Germania mai pe sus de toate*, piesă patriotică din timpul de astăzi, scrisă în 4 acte de E. R. Dreyer. Reprezentaţie în beneficiul doarei Adela Herbert. Prologul acestei piese va fi recitat de actorul J. Nelson.

Joi, în 4 Martie: *Lucirea mării*, dramă de L. Ganghofer, a două oară.

Din public.*)

Mulţămită publică.

În timpurile grele, în mijlocul grijilor şi necazurilor prin cari trecem, s'au ivit, ca frumoase raze de mângâiere şi de nădejde spre mai bine, două fapte marinimoase a doi fruntaşi din comuna Cristian, cari au hotărât să jertfească din rodul muncii lor o parte şi pe altarul sf. noastre bisericii din Cristian.

Unul este dl Ioan B. Staicu, rentier din Brăila, originar din Cristian, care a dăruit bisericii noastre suma de 280 cor. pentru procurarea unui rând de odăjdii. Ear altul este piosul credincios Bucur Barbu din Cristian, care a făcut bisericii noastre o fundaţiune de 500 cor.

Subscrisul îmi ţin de datorinţă a aduce în numele bisericii mulţămită pentru frumoasele donaţiuni ale generoşilor donatori, rugând pe bunul Dzeu, să le lungescă firul vieţii, ca încă mulţi ani să se bucure de rodirile muncii lor; iar exemplul lor marinimos doresc să afie şi alţi imitatori!

Tot asemenea mulţămesc şi credinciosului Ioan Hărmănean senior din Cristian, care a donat pentru biserică un rând de vesminte preoteşti din catifea neagră, în valoare de 48 cor. Mulţămesc mai departe şi soldatului honved Ioan Burete din Rotbav, care a dăruit bisericii noastre 6 cor. pentru procurarea unui clopoţel pe masa altarului.

Cristian, în 6 Februarie 1915.

Popu Virgil
paroh gr.-ort. rom.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacţiunea nu primeşte răspunderea.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei și Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-or. ort. română

în care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluște-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunile înainte de împărtășirea cu s. cuminecătura ale marelui Vasile și Ioan gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. cuminecătura; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstei cruci.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată frumos, în culoare roșie, cu **40 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Revanzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul „Miluște-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către Domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată în culoare roșie și vânată cu **20 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preoților, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu ramburs, li se dă **20%** rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale oricărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru oștii din rebel, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

Prăvălia se discompune total.

Desfacere totală concesionată.

De argint veritabil inele și cercei	dela cor. — 40 în sus	Toți artieli în aur veritabil de 14 carate, cu veritabile briliante, diamante, pietrișcumpe, după greutate, cât se poate de ieftin.
„ „ broșe și acățătoare (juju)	„ „ — 40 „	Cele mai fine corfe de argint de China, dela cor. 180 în sus
„ „ ceasuri	„ „ 4— „	„ „ vase de flori „ „ 180 „
„ „ brățare și nasturi	„ „ — 50 „	„ „ decorații de lucruri de lux, decorații de mătă și pereti, tacămuri Bendorfer și Cristofle, în alegere mare și cât se poate de ieftin.
Bastoane de preumblare și de călărit de argint sau montate cu argint	„ „ 3— „	Fiecare obiect de aur și argint e probat și examinat oficial, și provăzut cu insignia oficială. Afară de aceasta se garantează și în scris pentru veritabilitate.
De argint veritabil lanțuri de ceas	„ „ 130 „	Mai departe recomand ceasuri de buzunar de nickel, oțel, golding, argint nou „ „ 250 „
„ „ tabachere	„ „ 8— „	Ceasuri de perete „ „ 3— „
„ „ tacâmuri obiecte de lux, decorație de masă de tot felul cât se poate de ieftin după greutate.	„ „ 3— „	
Aur verit. 14 carat. inele, cercei	„ „ 3— „	
„ „ lanțuri de ceas	„ „ 14— „	
„ „ ceasuri de dame	„ „ 15— „	
„ „ brățare	„ „ 12— „	
„ „ acățătoare (juju)	„ „ 4— „	

Numai cu bani gata!

Rog pentru sprijinul Onoratului public, cu stimă:

IULIU ERŐS,

prăvălie de oroloage, juvaericeale, aurării, argintării și argint de China, Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3. (2) 15—24

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Presfintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Inalt Preasfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

În această ediție augmentată, (471 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeieștii Liturgii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai înainte de Ispovedanie. Învățătură pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei cuminecături. Rugăciunile după sfânta cuminecătură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos Canon de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțumită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Paracelis al preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocazii. Culegere de rugăciuni la felurite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu explicare.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legat solid și cu gust, în culoare roșie, cu **1 cor. 60 fil.** Revanzătorilor li se dă **25%** rabat.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu prețul de **1 cor. 80 fil.**

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană, Sibiu:**

Pocăiții.

Studiu pentru combaterea sectei pocăiților

de

Dr. Sebastian Stanca.

Prețul: 4 cor. + porto 20 fil.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Biblioteca Teatrală

edată de Societatea Fondului de Teatru Român

- Nr. 28. Teodor Abt, Bacă ăreasa, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 30. Aurelia Păcățian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patruleguri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.
- Nr. 31. Max Mauray, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 32. Andre Mycho, Glorie postumă, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 33. Jana Marni, O Repetție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 38. Georges Courteine, Invingeri strălucite, piesă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 39. Micul mincinos, comedie în 2 acte, localizată de Bujorel. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.
- Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monoloage de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I. Creangă, de Radu Prișcu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragi-comedie într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Cosinzeana

care e redactată de dnul profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acum:

- Nr. 1. I. H. Fabre, Din Moravurile și Porciriile insectelor, ed. II. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.
- Nr. 2—3. M. Demetrescu, Inceputurile Omenirii, ed. II. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 4—5—6. Ilie N. Gelep, Pământul și Omul, partea I. Asia. Prețul 75 fileri. + 10 fil. porto.
- Nr. 7—8. M. Demetrescu, Lecturi Geologice. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 9. Constantin Rădulescu, Culegeri științifice. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de dnul D. Vasiliu-Bacău.

- Nr. 51—52—53. Pedagogia și Medicina, Primejdia Alcoolismului și Vitejia Românilor. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 54—55—56. Bulgarii, Folcosele Chemiei și Solidaritatea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 57—58—59. Apărarea Națională, Rușii și Sgârzenia. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 7—8—9. H. G. Wells, Primii Oameni în Lună. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.
- Nr. 10. V. Eftimiu, În temnițele Stambulului, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fileri. porto.
- Nr. 11. Onoto Watana, Privighitoarea Iaponeză, roman din viața japoneză. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 12. Edmond Rostand, Romanțioșii. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 13. Victor Eftimiu, Ave Maria, dramă în 3 acte. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Flacăra.

- Nr. 7—8—9. H. G. Wells, Primii Oameni în Lună. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.
- Nr. 10. V. Eftimiu, În temnițele Stambulului, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fileri. porto.
- Nr. 11. Onoto Watana, Privighitoarea Iaponeză, roman din viața japoneză. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 12. Edmond Rostand, Romanțioșii. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 13. Victor Eftimiu, Ave Maria, dramă în 3 acte. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Minerva.

- Nr. 131—132. Tit. Liviu, Războiul Romanilor cu Hanibal I—II. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.
- Nr. 133. B. Constant, Pribeagul. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 134. George Ohnet, Jale și bucurie. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 135. Saltikow-Scedrin, Povești. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

- Nr. 136. Al. Cazabar, R. zica. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 137. Harriet Beecher Stowe, Coliba lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 140. Carl Ewald, Icoane din viața plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 143—144. Camille Cocuand, Suferințele Vulturășului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 145. Arthur Conan Doyle, Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 146. I. Ciocărlan, Fără noroc. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 147. C. Dem, Oamenii Zilei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 148. I. Dragoslav, Povești de Crăciun. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 151. Lamartine, Raphael, vol. I. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 153. Emilia Tailler, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 154. Louis Jacolliot, Văzătorii de robi dealungul Nilului albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Biblioteca Istorică.

- Nr. 17. Puiul Vulturului, după D. Lacroix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 18. C. Paul și A. Marcu, În Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 19. A. Dumas-Tatăl, Emeric IV, istoria anecdotică a Franței. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca pentru toți.

- Nr. 862. Maurice Maeterlinck, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 863—864. Vasile Conta, Incercări de Metafizică, materialistă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 865—866. G. Alina, Arta de a vorbi în societate și diferite ocazii. Principii oratorice și modeluri de toasturi, mici cuvântări etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 867—868. Iohn Raskin, Comori și Grădini, trei conferențe. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 869. Ioan Nenișescu, Pui de Lei, poezii eroice și Naționale. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 870. D. Anghel, Steluța, Fantazii și Paradoxe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 871. A. Robida, Pe Clopotniță. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 872. N. G. Rădulescu-Niger, Unchiul Christea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 873. G. D'Annunzio, Pământ virgin, nevele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 874—875. Paul Bourget, Dureroasa Enigmă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 876—877. Dem. Mledenovici-Dalmed, Curs Teoretic și Practic de Scamatorie. Magie artificială. Prestidigitatie pentru amatori și profesioniști. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.
- Nr. 878. C. Apostoliu, Povești alese pentru copii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 879—880. Alfred de Musset, Emelina Margot, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 888—889. V. Conta, Teoria Fatalismului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 890. C. C. Sallustius, Despre Conjurația lui Catilina, trad. din latinește. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 891—892. I. Budai-Delșanu, Țiganiada, poemă eroic-comică în 12 cânturi. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.
- Nr. 893. I. Turghenev, Anciar sau Arborele Morței. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 894. M. Davidescu, La Fântâna Castalbei, poezii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 895. A. Cehov, Farmacista, romanele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană:**

Călințarul arhidiecezan

pe anul 1915

cu Șematismul autentic al bisericii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil., plus porto poștal 20 fil.

Recuizite de scris

se pot procura dela

Librăria arhidiecezană